

Мозоль Алла Сергіївна

Головний спеціаліст відділу обслуговування розпорядників коштів та інших клієнтів місцевих бюджетів Управління обслуговування розпорядників коштів та інших клієнтів Головного управління Державної казначейської служби України у Київській області

ОРГАНІЗАЦІЯ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА ВИДАТКАМИ

В умовах структурних змін, що відбуваються в українській економіці, одним із пріоритетних питань постає раціональне функціонування такої системи виконання місцевих бюджетів, що б забезпечила доцільне та обґрунтоване використання державних фінансових ресурсів. З місцевих бюджетів фінансують видатки на утримання органів місцевого самоврядування, культурних, медичних та загальноосвітніх закладів, які знаходяться у віданні відповідних рад. Саме необхідність бережного і раціонального витрачання бюджетних коштів, складна структура місцевих бюджетів, а також потреба установа раціонального взаємозв'язку між місцевими та державним бюджетами зумовлює необхідність запровадження казначейського обслуговування місцевих бюджетів.

На Державну казначейську службу повністю покладено виконання бюджету, а виконання бюджету – це одна із стадій бюджетного процесу, що передбачає забезпечення своєчасного і повного надходження всіх доходів до конкретного чи обласного бюджету та забезпечення безперервного і своєчасного асигнування запланованих видатків бюджету, що затверджено рішенням сесії обласної чи місцевої ради або в законі про державний бюджет на відповідний рік.

Організаційна структура Державної казначейської служби України складається з трьох рівнів та відтворює структуру українського адміністративно-територіального устрою:

— Державна казначейська служба України;

— Головні управління Державної казначейської служби обласного значення;

— районні (районні у містах, міські) управління ДКСУ зосереджені в найважливіших адміністративних місцевих центрах [4, с. 20].

Аналіз публікацій [1; 2; 5] дав можливість виділити наступні головні проблемні питання, що виникають під час казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками, а саме:

— помітне зростання документообігу;

— самостійне прийняття органами ДКСУ рішення про невідповідність чи відповідність бюджетному законодавству рішення про місцевий бюджет і призупинення операцій з рахунками, хоча це рішення має прийматися судом після подання керівника виконавчої влади;

— відсутність в роботі оперативності (великі затримки в фінансуванні видатків місцевих бюджетів, що заважає ефективно вирішувати питання життєдіяльності громадян; від 10 до 30 хв витрачається на перевірку будь-якого зробленого вручну платіжного документа; клієнти в окремих випадках не можуть дізнатись, чи проведено платіж, протягом декількох днів; відпрацьовані документи отримуються з казначейства несвоєчасно);

— віддалення населених пунктів від районних центрів породжує появу непродуктивних видатків для селищних, сільських бюджетів;

— низький рівень оплати праці зумовлює плінність кадрів та, як наслідок, не високий рівень кваліфікації працівників казначейства.

Тому, вважаємо за доцільне запропонувати наступні провідні напрямки вдосконалення діяльності Державної казначейської служби України в сфері обслуговування місцевих бюджетів за видатками:

— встановити чіткий розподіл повноважень та функцій між учасниками бюджетного процесу, а насамперед між фінансовими органами та органами ДКСУ шляхом ухвалення законодавчих актів «Про основні засади здійснення фінансового контролю в Україні» та «Закону України про Державну казначейську службу України»;

— при здійсненні контролю за витрачанням коштів бюджету та для збільшення його ефективності, є доцільним залучати органи Державної аудиторської служби до здійснення на стадії формування кошторисів видатків і доходів бюджетних установ попереднього контролю;

— організувати контроль за дотриманням вимог нормативних та законодавчих актів як органами Державної казначейської служби України, так і органами місцевого самоврядування;

— вдосконалювати систему обміну інформацією між органами Міністерства фінансів та Державної казначейської служби;

— переглянути питання матеріального стимулювання та оплати праці працівників ДКСУ, враховуючи виконувану ними економічну й контрольну роботу та сумлінність і відповідальність під час бюджетного виконання;

— підвищувати оперативність в роботі органів ДКСУ, для чого виділяти додаткові кошти на запровадження проведення автоматизованих перевірок за допомогою персональних ЕОМ, покращення матеріально-технічної бази, забезпечення підвищення кваліфікації працівників органів ДКСУ та збільшення їх чисельності.

Окрім того, зважаючи на досвід зарубіжних країн, наприклад Франції, доцільним буде створити окремий казначейський банк, який поряд зі зберіганням, розподілом і збиранням бюджетних коштів прийматиме активну участь в фінансуванні державної економіки [3, с. 65].

Список використаних джерел:

1. Березка Т. С. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів в Україні: переваги та недоліки. *Управління розвитком*. 2014. № 12. С. 19-21.

2. Казюк Я. М. Проблеми удосконалення механізму казначейського обслуговування місцевих бюджетів. *Публічне управління: теорія та практика*. 2013. № 3. С. 130-136.

3. Курило О. В. Нові тенденції у фінансовій політиці України в умовах економічної та політичної нестабільності. *Економіка: теорія та практика : наук.-практ. журн.* Київ. ін-ту банк. справи. 2017. №1(9). С. 62-66.

4. Лучка А. В. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів: теоретичні основи та вітчизняна практика. *Світ фінансів.* 2017. 1 (6). С. 19-31.

5. Сафонова Л., Степанюк Н. Ризики бюджетного фінансування в Україні: чинники та шляхи мінімізації. *Світ фінансів.* 2017. № 1. С. 82-90.

Морозюк Олександр Олександрович

*Головний спеціаліст з питань житлово-комунального господарства
Малолубашанської сільської ради Костопільського району Рівненської області*

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Концептуальні основи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України №333-р від 01.04.2014 р. Потреба у прийнятті концептуальних засад була зумовлена низкою негативних чинників, а саме:

–розвиток місцевого самоврядування зупинився на рівні територіальних громад після прийняття Конституції України та відповідних нормативно-правових актів щодо місцевого самоврядування, оскільки матеріально-фінансова база територіальних громад не могла на належному рівні забезпечити усі повноваження місцевого самоврядування;

–потреби суспільства, що постійно розвивається, зростають, а відповідно потребує вдосконалення й існуюча система місцевого самоврядування;

–незабезпечення місцевим самоврядуванням функціональної підтримки сприятливого життєвого середовища, необхідного для всебічного розвитку людини, її самореалізації, захисту її прав, надання населенню якісних і